

Ingekomen 15 oktober 2021.

Het gezamenlijk fractievoorzittersoverleg heeft op 14 oktober 2021 ingestemd met het programma zoals beschreven in deze brief.

Staf Ruimtelijk Domein

Aan de leden van de gemeenteraad

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

1556075

5 oktober 2021

onderwerp

Vervolgbijsluitingen Omgevingswet

Geachte leden van de gemeenteraad,

De inwerkingtreding van de Omgevingswet staat gepland voor 1 juli 2022 en komt daarmee steeds dichterbij. De Omgevingswet is één van de grootste wetswijzigingen van de afgelopen decennia. Voor de burger gaat er het nodige veranderen, maar ook voor het college, de ambtelijke organisatie én uw raad. De wet heeft gevolgen voor bestuurlijke processen en verantwoordelijkheden, werkprocessen, organisatiestructuur en het instrumentarium van onze gemeenten. Daarom gaan we met elkaar in gesprek over de Omgevingswet en de ruimte die deze wet biedt.

De gemeenten Purmerend en Beemster zijn blij met de komst van de Omgevingswet. Onze manier van werken, het centraal stellen van bewoners, bedrijven, het persoonlijke contact, het niet vastzitten in regels en procedures maar écht kijken wat goed is voor de nieuwe gemeente Purmerend, wordt hiermee nóg makkelijker gemaakt. De Omgevingswet gaat ervoor zorgen dat onze gemeenten op een nog praktischere en flexibele manier oplossingen vinden voor een gezonde fysieke leefomgeving en maatschappelijke opgaven, zoals demografische krimp, de aanpak van kantorenleegstand en voldoende woningaanbod voor verschillende doelgroepen.

Procedures worden eenvoudiger en sneller voor onze bewoners en initiatiefnemers. Administratieve rompslomp vermindert doordat per vergunning één bevoegd gezag wordt toegewezen waardoor initiatiefnemers en bewoners met één overheid te maken hebben. Dat helpt ons bij het principe waar we de afgelopen jaren zo in hebben geïnvesteerd: initiatieven vanuit de samenleving met een ja mits-houding omarmen in plaats van een afwachtende nee, tenzij-houding. De Omgevingswet is nieuw en is daarom voor iedere gemeente een zoektocht. We streven ernaar om de Omgevingswet in te zetten om onze huidige manier van werken te versterken en te verbeteren.

Meer ruimte betekent dat de gemeente keuzes voor de kwaliteiten van een gebied nog beter moet onderbouwen en verschillende belangen en partijen vroegtijdig bij het proces moet betrekken. Kiest u bijvoorbeeld voor een hogere geluidsnorm of een lagere geurbelasting in een specifiek gebied? Wat zijn de gevolgen voor bewoners en bedrijven in dat gebied? Waarom mag dit in het ene gebied wel en in het andere niet?

bijlage(n): 2

behandeld door:

telefoonnummer

De Omgevingswet biedt nieuwe instrumenten met ruimte die we kunnen inzetten om het nog beter te doen. In de bijlage vindt u een overzicht van de instrumenten die er zijn. En een infografic met de besluiten die er te nemen zijn én nog belangrijker: hoe we met u het gesprek willen gaan voeren.

In gesprek over de Omgevingswet

De wet is een middel en geen doel: de ruimte die in de wijzigingen van de Omgevingswet zitten kunnen worden ingezet om het nog beter te doen voor de gemeente en de inwoners. Daarom gaan we met u in gesprek over de Omgevingswet om de ruimte die deze nieuwe wet biedt met u te verkennen.

Waar is het gesprek over de Omgevingswet tot nu toe over gegaan?

Eerder is er met de gemeenteraad verspreid over meerdere bijeenkomsten gesproken over de verschillende onderdelen van de Omgevingswet. De meest recente van deze bijeenkomst was een informatieavond over de Omgevingsvisie op 7 september 2020. Tijdens deze sessie is het plan van aanpak voor de Omgevingsvisie met u gedeeld en toegelicht.

Voor de zomer van 2021 zijn wij twee keer met de gemeenteraden van Beemster en Purmerend bij elkaar gekomen om het te hebben over de nieuwe mogelijkheden en bevoegdheden van de gemeenteraad in het kader van de Omgevingswet.

1. Op 3 juni presenteerde mevrouw S. Ros van de VNG de onderwerpen:
 - a. Participatie in de Omgevingswet;
 - b. Adviesrecht
2. Op 22 juni hebben wij deze twee onderwerpen nader met u verkend. Tijdens deze bijeenkomst kwam u tot de conclusie dat u de aanpak om te komen tot de implementatie nader wilde bespreken met de fracties. Dit heeft u gedaan in het Fractievoorzettersoverleg van 24 juni 2021.
3. Eerder is de raad met informatiebijeenkomsten geïnformeerd over de komst van de Omgevingswet en is er een plan van aanpak voor het opstellen van de Omgevingsvisie gedeeld.

In het fractievoorzittersoverleg is het volgende aangegeven voor het vervolg:

- In een verkennende fase het gesprek over de rol van de raad voeren aan de hand van concrete voorbeelden/casussen waardoor er goed geoefend kan worden met de omgevingswet.
- Later in het proces de raad tijdens werkbijeenkomsten bijvoorbeeld scenario's voor te leggen voor de te stellen kaders en te maken inhoudelijke keuzes, zodat diverse uitwerkingen van de Omgevingswet zichtbaar worden. Bijvoorbeeld door de stappen en politieke keuzes beter inzichtelijk te maken voor de raad.
- Voor een goede voorbereiding het doel van de bijeenkomsten en de te bespreken onderwerpen tijdig kenbaar te maken aan de fracties.
- Afgesproken is dat de griffie de planning en invulling van de bijeenkomsten samen met het programmateam zal voorbereiden.

In de afgelopen maanden is het programmateam samen met de griffie aan de slag gegaan met deze uitkomsten. We hebben een programma voor u gemaakt. Daarin is een overzicht opgenomen van alle verplichte raadsbesluiten en andere momenten die nodig zijn voor een goede voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Tijdens deze bijeenkomsten zullen we informeren, oefenen, ervaren en het gesprek voeren over het grote aanbod aan onderwerpen van de Omgevingswet. Om inzicht te verzamelen en in beeld te brengen wat de invoering van de Omgevingswet aan veranderingen met zich meebrengt. Ter illustratie is er een infografic gemaakt die u in de bijlage kunt vinden.

We starten met meer informatie over de Omgevingswet en de kerninstrumenten. Daarmee werken we aan de kennisopbouw over de wet. Daarna zorgen we voor (actuele) casussen die helpen om een beter gevoel te krijgen voor de veranderingen en ruimte die de wet biedt. De raad wordt tijdig geïnformeerd over het programma en de casussen die besproken zullen worden.

Planning Bijeenkomsten en Raadsbesluiten

Op 26 oktober is er een informatieavond over de legesverordening voor de nieuwe gemeente Purmerend. Deze verordening voorziet in de consequenties van de invoering van de omgevingswet voor de gemeentelijke leges en financiën.

December

Op 6 december gaan we door met het behandelen van de Omgevingswet en organiseren we een infomarkt waarin we nader toelichten waar we al zijn. Tijdens deze bijeenkomst gaan we oefenen met de Omgevingswet in brede zin en oefenen we met casussen. Welke kansen biedt de Omgevingswet en welke keuzes zijn daarin te maken? Op die manier beleven we samen welke ruimte de Omgevingswet biedt en hoe deze in te zetten om onze manier van werken te versterken en te verbeteren. De in januari te benoemen raadsleden worden ook voor deze bijeenkomst uitgenodigd.

Januari

Als vervolg op de infomarkt in december gebruiken we januari voor een verdiepingssessie over de drie pakketten met beleidsruimte. Tijdens deze bijeenkomst gaan we dieper in op wat de mogelijkheden zijn van deze instrumenten en oefenen we met casussen. We vragen ons daarbij constant af hoe we het nu doen en hoe we het beter kunnen doen. Centraal staan bij de behandeling van de drie pakketten de volgende vragen:

- **Omgevingsvisie:** welke gemeente willen we zijn en hoe verwerken we dit in de Omgevingsvisie? We hebben daarbij ook aandacht voor de relatie met het kerninstrument programma.
- **Omgevingsplan:** hoe zetten we het Omgevingsplan in bij het realiseren van de visie voor onze gemeente?
- **Participatie:** hoe betrekken we de omgeving bij ruimtelijke initiatieven?

Vervolg

Aan de hand van de bijeenkomst in januari en op basis van de behoefte van de raad, bepalen we of er vervolgsessies nodig zijn. In februari voorzien we een extra bijeenkomst over zowel het Omgevingsplan (buitenplanse activiteiten) en participatie. We gebruiken deze maand als sparringstijd om nog beter het gesprek over de omgevingswet met elkaar te kunnen voeren. We reserveren daarvoor in ieder geval ruimte in de agenda. Zie voor de planning en een overzicht van de pakketten ook de infographic in de bijlage. We informeren u in een later stadium over het vervolg.

Meer weten over de Omgevingswet

U kunt zich alvast verder oriënteren op deze nieuwe wet. Er is een nieuwsbrief vanuit het Rijk over de invoering van de wet. Opgeven voor deze nieuwsbrief kunt u hier doen: [Inschrijfformulier voor het Programma Aan de slag met de Omgevingswet \(confirmsubscription.com\)](https://inschrijfformulier.voorhetprogrammaaandeslagmetdeomgevingswet.confirmsubscription.com).

Op de website [Home - Aan de slag met de Omgevingswet](#) vindt u allerlei informatie over dit onderwerp. Daarnaast heeft het programma Aan de slag met de Omgevingswet meerdere webcolleges over de kerninstrumenten, participatie en andere onderdelen van de wet. Ter voorbereiding op de sessies kunt u deze webcolleges terugkijken:

- [Web colleges over de basis van de Omgevingswet](#)

- Web colleges over de Kerninstrumenten van de Omgevingswet
- Web colleges over participatie in de Omgevingswet

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

H.C. Heerschop
burgemeester

H.J.C. Welage
gemeentesecretaris

Stappenplan Omgevings- wet

Overige Besluiten

- Legesverordening (fase 1)
- Verordening adviescommissie omgevings kwaliteit (fase 1)
- Verordening nadeelcompensatie (fase 2)
- Nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart (NIT)
- Nota grondbeleid (NIT)
- Verordening Kwaliteit (NIT)

Kaders & Beleid

Hoe versterkt de omgevingswet onze manier van werken?

Participatie

Hoe gaan we om met

Het omgevingsplan

Hoe gaan we om met

De omgevingsvisie

Hoe gaan we om met

Uitgangspunten
Delegatiebevoegdheid college

Buitenplanse
Activiteiten

• Adviesrecht
• Participatie
verplichtingen

Programma

Tijdspad

26 okt
2021

Uitleg
leges

Nov
2021

Verkiezingen

Dec
2021

Infomarkt

Jan
2022

verdieping
participatie
Omgevingsplan & visie

Feb
2022

Sparrings-
tijd

Apr
2022

Besluiten
fase 1

Besluit
participatie

Mei
2022

Besluit
Omgevingsplan

Juni
2022

Besluiten
fase 2

1 Juli
2022

Inwerking
Treding

Uitleg van de infographic

We hebben geprobeerd om de verschillende besluiten logisch bij elkaar te voegen voor u als raad richting de inwerkingtreding op 1 juli 2022. Het doel van de infographic is meer duidelijkheid over de verschillende onderdelen van de wet, hoe deze samenhangen en een onderscheid te maken tussen besluiten met afwegingsruimte en besluiten die technischer van aard zijn. Ook is er rekening gehouden in de planning met de verkiezingen en installatie van de gemeenteraad van de nieuwe gemeente Purmerend.

Er zijn weezaken zijn waar u als gemeenteraad aan de lat staat en dat zijn:

1. **Beleid:** dit zijn hoofdzakelijk de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Voor deze kerninstrumenten van de Omgevingswet bent u het bevoegd gezag; beschreven worden o.a. de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysiek leefomgeving en het toekomstbeeld van onze stad en dorpen. Centraal daarbij staat de vraag wat voor gemeente willen wij zijn. Het zijn besluiten waarin afwegingsruimte zit voor u als raad. Daarbij maken we een onderscheid tussen drie samengevoegde 'pakketten' aan informatie, werksessies en besluiten:
 - a. De Omgevingsvisie;
 - b. Het Omgevingsplan; met daarin óók de besluiten over het afwijken van het Omgevingsplan en delegatieregelingen; en
 - c. Het Participatiebeleid binnen de Omgevingswet. Hoe vindt u dat wij als bevoegd gezag moeten participeren bij de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan? Maar ook: vindt u dat initiatiefnemers verplicht moeten participeren

2. **Uitvoering:** dit zijn raadsbesluiten die als verplicht besluit voortvloeien vanuit de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het zijn vooral technische zaken, zoals bijvoorbeeld het samenvoegen van de Welstandscommissie en de commissie voor monumenten tot één commissie 'ruimtelijke kwaliteit'. We hebben de technische besluiten geclusterd en weergegeven als 'overige besluiten'. Verder zijn hier ook een aantal besluiten opgenomen die na inwerkingtreding van de wet (NIT) kunnen worden genomen.

Bijlage 2: De inzet van de ruimte als gevolg van Omgevingswet

In het Purmerendse en Beemsters verhaal van de Omgevingswet staat centraal hoe we het nu doen, hoe we het nog beter kunnen doen én hoe we de ruimte en instrumenten vanuit de wet inzetten om dat realiteit te maken. De ruimte in de wet, met name met de komst van de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en de verankering van participatie vraagt om een gesprek over hoe we deze willen gebruiken. In dit overzicht en de infographic geven we een inzicht in wat er op u als raadslid af zal komen de komende tijd. Welke instrumenten er zijn, welke besluiten te nemen. Alles om de Omgevingswet in te zetten om het nog beter te doen als gemeenten en te werken aan de toekomst van het grondgebied van Purmerend en werelderfgoed Beemster.

Welke onderdelen bieden ruimte onder de Omgevingswet?

De Omgevingswet is een grote wetswijziging en heeft gevolgen voor hoe we omgaan met onze fysieke leefomgeving. De wet geeft uw raad nieuwe instrumenten én heeft ook consequenties voor de werkwijze, bijvoorbeeld voor wat betreft bestemmingsplanprocedures. Er zijn besluiten die wettelijk verplicht zijn, máár er zijn ook besluiten die ruimte bieden.

We hebben de verschillende onderdelen van de Omgevingswet die voor de raad belangrijk op de rij gezet. Hieronder vallen bijvoorbeeld de nieuwe instrumenten waarvoor u als raad het bevoegd gezag bent (de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan), maar ook andere besluiten die vóór de wet van kracht wordt moeten worden genomen. We maken een onderscheid tussen vier 'pakketten' aan besluiten of instrumenten: (1) de Omgevingsvisie, (2) het Omgevingsplan, (3) Participatie en (4) overige besluiten. Vooral in de eerste drie pakketten zit ruimte om te bepalen hoe deze worden ingezet: deze lichten we hieronder toe.

1. De Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is de opvolger van de huidige structuurvisie en is één van de nieuwe, verplichte, instrumenten van de Omgevingswet. Het is een strategische, integrale langetermijnvisie die de gewenste ontwikkelrichting voor de nieuwe gemeente weergeeft. Als gevolg van de gemeentelijke herindeling per 1 januari 2022 is er sprake van een termijn van 5 jaar voordat er een definitieve omgevingsvisie door uw raad moet zijn vastgesteld. Het programma Purmerend 2040 sorteert voor op de koers die Purmerend aanhoudt richting de langere termijn tot 2040, en daarmee ook op de Omgevingsvisie. Voor Beemster is dat gedaan met de eerder opgestelde dorpsontwikkelingsvisies. Eerder bent u via een plan van aanpak Omgevingsvisie geïnformeerd over de stand van zaken en de planning.

Ook vereist de Omgevingswet dat burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en ketenpartners worden betrokken bij de voorbereiding en de vaststelling van de Omgevingsvisie. We bespreken daarom ook participatie rondom de Omgevingsvisie: de manier waarop u wilt dat de omgeving betrokken wordt bij het opstellen van deze visie.

2. Het Omgevingsplan

Het Omgevingsplan is een tweede kerninstrument van de Omgevingswet en is de opvolger van de huidige bestemmingsplannen. Het omgevingsplan bevat onder de Omgevingswet alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving en is daarmee breder dan het huidige bestemmingsplan. Ook regels uit de APV en andere verordeningen die over onze leefomgeving gaan worden geïntegreerd in het Omgevingsplan. Ook worden er met de 'bruidsschat' regels vanuit het Rijk gedecentraliseerd die worden opgenomen in het Omgevingsplan. Bij behandeling van dit instrument staat de vraag centraal *hoe we het omgevingsplan inzetten* in de nieuwe gemeente Purmerend.

Daarnaast zijn er andere besluiten die raakvlakken hebben met het Omgevingsplan en daarom in dit pakket zijn opgenomen en met u worden behandeld:

- a) Het adviesrecht van de gemeenteraad en de participatieverplichting voor initiatiefnemers
 - o Hierover is de raad tijdens bijeenkomsten op 3 en 22 juni geïnformeerd. Deze besluiten gaan over vergunningen die niet passen in het bestemmingsplan en waarvoor moet worden afgeweken. Deze worden ook wel 'buitenplanse omgevingsplanactiviteiten' of BOPA's genoemd.
 - o Tijdens een aparte bijeenkomst gaan we dieper in op de huidige praktijk, de verschillen met de toekomstige werkwijze én oefenen we dit door middel van casussen uit de gemeente.
- b) Delegatie van bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het Omgevingsplan
 - o Vergelijkbaar met de huidige praktijk zijn er mogelijkheden om bepaalde bevoegdheden van het wijzigen van het omgevingsplan te delegeren aan het college. In de huidige situatie gaat dat bijvoorbeeld om de wijzigings- en de uitwerkingsbevoegdheid. Met de Omgevingswet verandert dit.
 - o Tijdens behandeling van deze bevoegdheden zullen we via casussen de huidige praktijk met de toekomstige praktijk vergelijken om beter gevoel te krijgen voor de verandering die dit met zich meebrengt.
- c) Participatie over het Omgevingsplan
 - o De Omgevingswet verplicht om burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en ketenpartners (andere overheden) te betrekken bij de voorbereiding en de vaststelling van (delen van) het Omgevingsplan. Een belangrijke vraag is daarom hoe u wilt dat de omgeving betrokken wordt bij het opstellen van het plan.

3. Participatie onder de Omgevingswet

Participatie zit in ons DNA. We hebben het van buiten naar binnen werken ons eigen gemaakt en participeren met de omgeving bij ruimtelijke initiatieven. De Omgevingswet geeft meer gewicht aan participatie en regelt in verschillende regelingen wanneer het bevoegd gezag en wanneer initiatiefnemers hun omgeving moeten betrekken. Bij het vaststellen van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan moeten we aangeven *hoe er invulling is gegeven aan het eigen participatiebeleid*. Dat betekent dat we onze huidige manier van werken op papier moeten zetten. We denken met u na over hoe er geparticipeerd moet worden bij ruimtelijke ontwikkelingen; zowel grootschalige initiatieven als de kleinere ingrepen rondom het huis.

4. Overige besluiten

Ten slotte zijn er nog overige besluiten die door uw raad genomen worden voor inwerkingtreding die voortvloeien uit de Omgevingswet. Hieronder vallen bijvoorbeeld de legesverordening, verordening nadeelcompensatie, de adviescommissie ruimtelijke kwaliteit en andere besluiten. Dit zijn meer 'technische' besluiten die de wetgever heeft verplicht voor inwerkingtreding. We hebben deze besluiten geclusterd en bespreken deze in samenhang met u. Hieronder vallen ook besluiten die door het college worden genomen en ter informatie aan u worden toegezonden.